

17.5.2024 Pääsiäiskauden seitsemännen viikon perjantai

Päivän epistola

”Kun oli päätetty, että lähtisimme meritse Italiaan, Paavali ja muutamat muut vangit annettiin Juliuksen, keisarillisen sotaväen sadanpäällikön, valvontaan. Astuimme adramyttionilaiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian satamiin, ja lähdimme merelle. Mukanamme oli myös makedonialainen Aristarkos, joka oli kotoisin Tessalonikasta. Seuraavana päivänä saavuimme Sidoniin, ja Julius, joka kohteli Paavaliala hyvin, antoi hänen käydä ystävien luona hoitoa saamassa. Lähdettyämme sieltä merelle purjehdimme vastatuulen takia Kyproksen suojaan, jatkoimme sitten matkaamme Kilikian ja Pamfylian edustalla olevan merenselän yli ja laskimme maihin Lykian Myrassa. Sieltä sadanpäällikkö löysi aleksandrialaisen laivan, joka oli lähdössä Italiaan, ja siirsi meidät siihen. Useiden päivien ajan purjehduksemme sitten edistyi hitaasti, ja vain vaivoin pääsimme Knidoksen kohdalle. Tuuli esti meitä jatkamasta aikomaamme suuntaan, ja niin purjehdimme Salmonen niemen ohi Kreetan suojaan. Etenimme vaivalloisesti saaren rannikkoa seuraten ja saavuimme sitten paikkaan, jonka nimi on Hyvätsatamat. Se on lähellä Lasaian kaupunkia. Olimme olleet matkalla jo pitkän aikaa, paastopäiväkin oli ohitse, ja merenkulku alkoi olla vaarallista. Paavali varoitti toisia: ”Miehet, minä tiedän, että purjehduksestamme tulee työläs ja vaarallinen. Siinä ei ole vaarassa vain lasti ja laiva, vaan myös oma henkemme.” Sadanpäällikkö kuitenkin uskoi laivuria ja aluksen omistajaa enemmän kuin Paavalin puhetta. Kun paikkakin oli talvisatamaksi soveltumaton, useimmat olivat sitä mieltä, että oli jatkettava matkaa ja yritettävä päästä talveksi Foiniksiin, Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen päin. Kun sitten alkoi puhaltaa heikko etelätuuli, he luulivat onnistuvansa aikeessaan, nostivat ankkurin ja purjehtivat aivan Kreetan rannikkoa pitkin. Mutta ei kestänyt kauankaan, kun saaren yli syöksyi raju tuuli, koillismyrsky. Se tempasi laivan mukaansa, ja meidän oli jättäydyttävä tuuliajolle, sillä emme kyenneet nousemaan tuuleen. Päästyämme Kauda -nimisen saaren suojaan saimme työllä ja tuskalla laivaveneen talteen. Kun vene oli vedetty ylös, merimiehet ryhtyivät varotoimiin ja sitoivat köysiä laivan ympäri. Koska laiva oli vaarassa ajautua Syrtin hiekkasärkille, he laskivat ajoankkurin, ja ajelehtiminen jatkui näin. Kun rajumyrsky yhä vain ahdisti laivaamme, miehet heittivät seuraavana päivänä osan lastista yli laidan, ja kolmantena päivänä he omin käsin viskasivat kaiken irtaimen kannelta mereen. Moneen päivään emme nähneet aurinkoa emmekä tähtiä, ja kun myrsky yhä raivosi ankarana, menetimme lopulta kaiken toivon selvitä hengissä. Mutta silloin, kun emme pitkään aikaan olleet saaneet syödyksikään mitään, Paavali nousi toisten keskeltä ja sanoi: ”Miehet! Teidän olisi pitänyt uskoa minua eikä lähteä Kreetasta. Silloin olisitte välttäneet nämä vastukset ja vahingot. Mutta nyt kehotan teitä pysymään rohkealla mielin. Yksikään teistä ei menetä henkeään, ainoastaan laiva tuhoutuu.

Viime yönä näet vierelläni seisoi sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä palvelen. Enkeli sanoi: älä pelkää Paavali. Sinä olet vielä seisova keisarin edessä, ja Jumala antaa sinulle sen lahjan, että myös matkatoverisi pelastuvat. Pysykää siis rohkeina, miehet! Minä luotan Jumalaan ja uskon, että käy niin kuin minulle on sanottu. Jollekin saarelle me vielä ajaudumme. Tuli neljästoista yö, ja yhä me ajelehdimme Adrianmerellä. Keskiyön aikaan merimiehistä alkoi tuntua, että lähestyttiin maata. He luotasivat ja totesivat syvyydeksi kaksikymmentä syltä, ja kun he vähän ajan perästä luotasivat uudelleen, syvyyttä oli enää viidentoista sylen verran. Merimiehet pelkäsivät meidän ajautuvan karikkoihin, ja siksi he laskivat laivan perästä neljä ankkuria ja jäivät odottamaan päivän valkenemista. He yrittivät sitten lähteä salaa laivasta ja laskivat veneen vesille mukamennäkseen laskemaan keulasta ankkureita. Mutta Paavali sanoi sadanpäällikölle ja sotilaille: ”Jos nuo miehet eivät pysy laivassa, teidän on mahdotonta pelastua.” Silloin sotilaat katkaisivat veneen köydet ja päästivät sen menemään. Vielä ennen päivän koittoa Paavali kehotti kaikkia syömään. Hän sanoi: ”Jo neljäntoista päivää te olette eläneet jännityksen vallassa ettekä ole syöneet ruoan murenta. Siksi kehotan teitä nyt syömään jotakin. Se on välttämätöntä, jos mieli pelastua. Yksikään teistä ei menetä hiuskarvaakaan päästään.” Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kaikkien nähden kiitti Jumalaa, mursi leivän ja alkoi syödä. Toisetkin saivat tästä rohkeutta ja rupesivat ruokailemaan. Meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataaseitsemänkymmentäkuusi henkeä. Kun oli kylliksi syöty, merimiehet kevensivät laivaa heittämällä viljalastin mereen. Aamun valjetessa merimiehet eivät tunteneet edessä olevaa maata, mutta he huomasivat matalarantaisen poukaman ja päättivät yrittää ohjata laivan sinne. He katkaisivat ankkuriköydet ja antoivat ankkurien jäädä mereen, ja kun peräsinairot oli päästetty köysistään, he nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti. Laiva kuitenkin ajautui päin särkkää ja törmäsi siihen. Keula juuttui tiukasti paikoilleen, ja aallokossa perä alkoi hajota liitoksistaan. Sotamiehet aikoivat silloin tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla pakoon. Sadanpäällikkö kuitenkin esti heidän aikeensa, sillä hän halusi pelastaa Paavalin. Hän käski uimataitoisten hypätä ensimmäisenä mereen ja pyrkiä rantaan ja heidän perässään toisten, joko lankkujen varassa tai muilla laivan kappaleilla. Näin kaikki pääsivät onnellisesti maihin. Päästyämme turvaan saimme tietää, että saari oli Malta.”(Ap.t. 27:1 – 28:1)

Tämän kertomuksen alkuperästä ollaan kahta eri mieltä. Joidenkin mukaan kyse on kreikkalais-roomalaisen maailman merikertomuksen lainaus, johon on sovitettu mukaan Paavalin osuus. Jotkut sanovat, että tapahtuma on tosi ja perustuu mukana olleen Aristarkoksen muistiinpanoihin, ”Astuimme” sanan monikko viittaisi siis häneen. Yksimielisyyttä tutkijat eivät ole saavuttaneet. Selvää on, että Paavali kuitenkin matkusti Roomaan laivalla.

”Astuimme adramyttionilaiseen laivaan”, Adramyttion oli satama Egeanmeren rannalla, lähellä

Troaan ja Pergamonin kaupunkeja. Tekstin kuvaus maantieteellisistä oloista vastaa aikalaiskuvauksia. Myös talvimyrskyt Välimeren alueella ovat mahdollisia. Lykian Myra oli Vähä-Aasian etelärannalla. Aleksandriasta kuljetettiin viljaa Roomaan, Lykian Myra sijaitsi suoraan pohjoiseen Egyptistä.

”Paastopäiväkin oli ohitse” viittaa suureen sovintopäivään, jota vietetään syys-lokakuussa. Aika sopii yhteen sen kanssa, milloin Välimerellä voivat talvimyrskyt alkaa. ”Paavali varoitti toisia”, tästä alkaa Paavalin ensimmäinen puhe laivalla. Paavalin varoitus sivuutettiin.

”Mutta ei kestänyt kauaakaan, kun saaren yli syöksyi raju tuuli, koillismyrsky.” Nyt muodostui todellinen vaara. Laiva joutui tuuliajolle. Vaivoin saatiin laivavene turvaan laivaan. Hiekkasärkille ajautumisen vaaran takia laskettiin ajoankkuri. Sillä saadaan hidastettua laivan nopeutta ja vakautettua alusta. Aluksen hallitsemiseksi osa lastista ja kannen irtaimisto heitettiin mereen.

Merenkäynti oli niin ankaraa, että merisairaudesta johtuen ihmiset eivät kyenneet edes syömään pitkään aikaan. Paavali puhui toisen kerran ja valaa rohkeutta ihmisiin. Hänen saamansa enkelinäyn perusteella Paavali tiesi, että kaikki pelastuisivat. ”Jollekin saarelle me vielä ajaudumme” on profeetallinen näky.

”Ajelehdimme Adrianmerellä” on Luukaan ajan sanastoa, Adrianmeri tarkoitti myös merialuetta Kreetan ja Sisilian välillä. ”Merimiehistä alkoi tuntua, että lähestyttiin maata” voi liittyä kuulohavaintoon ristiaallokosta. Nyt Paavali esiintyy kolmannen kerran puuttumalla merimiesten pakoyritykseen, näin Paavali pelasti kanssamatkustajansa.

Paavali piti neljännen puheensa kehottaen syömään. ”Yksikään teistä ei menetä hiuskarvaakaan päästään” on vanhatestamentillinen ilmaus. ”Hän otti leivän ja kaikkien nähden kiitti Jumalaa, mursi leivän ja alkoi syödä.” Tässä on todennäköisesti kuvaus ehtoollisen sakramentin viettämisestä. Luukas ei kuvaa tässä sitä, että kaikki osallistuisivat ehtoollisesta, vaan sitä, että kaikki, myös epäuskoiset, tulivat osalliseksi ylösnousseen Herran pelastavasta voimasta, jonka tekee läsnäolevaksi eukaristinen ateria.

”Päästyämme turvaan” kertoo pelastuksen myrskystä toteutuneen.

Päivän evankeliumi

”Niin kuin sinä lähetit minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät. Minä pyhitän itseni

uhriksi heidän tähtensä, että heistäkin tulisi totuuden pyhittämiä. Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun. Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut. Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, olen minä antanut heille, jotta he olisivat yhtä. Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua. Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista. Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen, ja nämä, jotka ovat tässä, ovat tulleet tietämään, että sinä olet lähettänyt minut. Minä olen opettanut heidät tuntemaan sinun nimesi ja opetan yhä, jotta heissä pysyisi sama rakkaus, jota sinä olet minulle osoittanut, ja jotta minä näin pysyisin heissä.” (Joh. 17: 18 – 26)

”Lähettänyt heidät” kertoo, miten opetuslapsista tulee apostoleja. He ottavat Jeesuksen paikan ilosanoman (evankeliumin) julistamisessa. Kun Jeesus sanoo ”Minä pyhitän itseni uhriksi heidän tähtensä”, Hän kuvailee uhrikuolemaansa. ”Heistäkin tulee totuuden pyhittämiä” tulee ymmärtää sen valossa, mitä Kristus juuri sanoi itsestään. Apostolit asetettiin erilleen toimittamaan julistusta maailmalle. He suorittavat pyhää palvelusta asettaen itsensä uhriksi ja jopa marttyyreiksi. Vanhan testamentin uhrit olivat eläinuhreja. Kristittyjen uhri on toisenlainen, meidän on uhrattava sielumme Jumalalle. Se merkitsee Jumalaan suuntautunutta elämää. Paavali kehottaa näin: ”Antakaa koko elämänne pyhäksi ja eläväksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi.” (Room. 12: 1)

Nyt Jeesus katsoo pidemmälle kuin apostoleihin, Hänen näköpiirissään ovat kaikki ne, jotka apostolien toiminnan tähden uskovat Häneen ja pyrkivät kohti pelastusta. Huomio kiinnittyy ykseyteen. Jeesuksen rukouksessa ykseys tulee esiin kahdessa muodossa. Toisaalta on se ykseys, minkä tulee vallita Kirkossa. Toisaalta taustalla on Isän ja Pojan välinen ykseys niin, että He ovat yhtä. Tämä ykseys on Kirkon ykseyden esikuva, tällaiseen ykseyteen tulee pyrkiä. Kaiken taustalla on Jumalan persoonien välinen rakkaus ja rakkauden toteutuminen Kirkon jäsenten välillä. Yhtenäinen Kirkko todistaa Kristuksesta, siihen ei riitelevä Kirkko kykene.

Tämä ykseys ei ole hallinnollista rakennetta. Se ei ole myöskään henkilökohtainen kokemus. Ykseys haastaa meidät samanlaiseen yhteyteen, kuin Isällä ja Pojalla on, yhteyteen, joka vie kohti pelastusta.

Jeesuksen kautta meillä on mahdollisuus oppia tuntemaan Isä. Tätä Jeesus on opettanut meille. Sen

saman rakkauden, jolla Isä rakastaa Jeesusta, tulisi vallita myös kristittyjen kesken. Näin Jeesus tuo meidät yhteyteen Jumalan kanssa.

”He näkevät minun kirkkauteni” merkitsee astumista yhteyteen. Silloin ihmiset jakavat sen kirkkauden, mikä Jeesuksella on ollut Isän kanssa alusta alkaen. Jeesuksen ja Isän välisen suhteen perustana on keskinäinen rakkaus. Jos emme täysin ymmärrä Jeesuksen suhdetta Jumalan kanssa, emme pääse Jeesuksen Jumalan yhteyteen.